

Az idült veseelégtelen betegek transzplantációs várólistára helyezésének és várólistán tartásának eljárási rendje

1. Eljárás új beteg esetében:

1.1. A veseelégtelen beteg a kezelőorvoshoz kerül.

1.2. A beteg tájékoztatást kap:

1.2.1. a transzplantációs várólistára való felkerülés lehetőségéről (287/2006 Kormányrendelet),

1.2.2. az élődonoros átültetés lehetőségéről.

1.3. A kezelőorvos felméri a beteg átültetésre való alkalmasságát a szakmai irányelvek szerint és elvégzi a szükséges kivizsgálást (Eü. Közlöny, 2008; 58/3 1540-1542).

1.4. Amennyiben a krónikus dialízis kezelésben részesülő betegnél a transzplantáció abszolút ellenjavallata áll fenn, azt írásban dokumentálni kell a Regionális Vese Transzplantációs Bizottság számára.

2. Új beteg várólistára helyezése:

2.1. A kezelőorvos teendői a várólistára helyezéshez:

2.1.1. a Vese Transzplantációs Várólistára helyezést kérő lap kitöltése (checklista: 1. melléklet);

2.1.2. a Recipiens bejelentő lap I.,II. kitöltése (2. melléklet);

2.1.3. a vírus/vércsoport vizsgálati eredmények leletmásolatának csatolása. (mellékelése a várólistára vétel adminisztrációjához szükséges);

2.1.4. a beteg szükséges vizsgálati eredményeket is tartalmazó zárójelentés-másolatának vagy kórtörténeti összefoglalójának a csatolása;

2.1.5. a fenti dokumentáció eljuttatása a Regionális Vese Transzplantációs Bizottságnak (továbbiakban Bizottság, ill. RVB).

2.2. A beteg kivizsgálását a Regionális Vese Transzplantációs Bizottság is

kezdemenyezheti.

2.3. A Bizottság a felterjesztett dokumentációt 3 héten belül elbírálja.

- 2.3.1. Várólistára helyezés esetén az aláírt, lepecsételt Recipiens Bejelentő Lapot (I.,II.) (a vércsoport/víruseredmények leletmásolataival együtt) visszaküldi a kezelőorvosnak.**
- 2.3.2. Ha nem történt várólistára helyezés, akkor a Bizottság a felterjesztett dokumentumokat visszaküldi, mellékelve a kért további vizsgálatok listáját, illetve a visszautasítás okát.**
- 2.3.3. A Bizottság a jegyzőkönyvet és a kezelőorvosnak küldött levél másolatát megőrzi.**
- 2.3.4. A Bizottság a várólistára helyezésről vagy annak elutasításáról írásban értesíti a beteget.**

3. Új beteg immungenetikai vizsgálata a várólistán tartáshoz:

3.1. a kezelőorvos időpontot egyeztet a területileg illetékes HLA laboratóriummal

- 3.1.1. A HLA tipizáló labor csak várólistára helyezett betegnek adhat időpontot.**
- 3.1.2. A vizsgálatok csak hiánytalanul kitöltött Recipiens Bejelentő Lap, továbbá a szükséges leletek csatolása esetén végezhetőek el.**
- 3.1.3. Szükséges dokumentumok: vércsoport, irreguláris antitest és vírusvizsgálatok leletmásolata.**
- 3.1.4. Kombinált várólistára vétel esetén szükséges az erről szóló dokumentum (másolata) is.**
- 3.1.5. A HLA tipizáló laboratórium az EU elvárásoknak megfelelően két külön időpontban levett vérmintából meghatározza a HLA típust.**
- 3.1.6. A második, megerősítő vizsgálatához vizsgálatkérő lap küldése szükséges (3. melléklet).**
- 3.1.7. A HLA tipizáló laboratórium a HLA ellenes autoantitestek kimutatására autokontrollt végez.**
- 3.1.8. A HLA laboratórium a beteg anti-HLA antitestjeinek kimutatására megkezdheti az antitestszűrést az előírt protokoll szerint**

(PRA, antitest specifikálás).

4. A várólista kezelésének gyakorlata:

- 4.1. A transzplantációra történő kiválasztás feltétele a fentieken túl az OVSZK Transzplantációs Immungenetikai Laboratórium (továbbiakban TI) részére küldött friss savó a Szérumküldő Naptárban meghatározott időpontokban.*
- 4.2. A savók küldésekor a kezelőorvos a szérumkísérőn feltünteti a várólistán szereplő betegek aktuális adatait (4. melléklet).*
- 4.3. A beteg legkorábban a kivizsgálást követő savóküldéskor regisztrálódik és válik a transzplantációra kiválaszthatóvá.*
  - 4.3.1. Ez alól kivétel az élő donorból történő átültetés céljára kivizsgált beteg;*
  - 4.3.2. Szintén kivétel lehet a más szervvel kombinált vese átültetésre váró beteg.*
- 4.4. A várólistán történő adminisztráció során az új beteg várólista (OVSZ) számot kap, mellyel a várólistán mindenkor azonosítható. Ez a szám nem azonos az egyedi azonosítóval, ld. 4. 5.*
- 4.5. A betegnyilvántartó program minden újonnan listára kerülő betegnek egyedi azonosítót generál, mellyel a beteg ellenőrizni tudja, aktuálisan várólistán van-e. Erről az OVSZK a vonatkozó rendelet alapján gondoskodik.*
  - 4.5.1. A beteget várólistán tartó osztályok a savógyűjtést követően, ajánlott levélben megkapják az általuk kezelt és a várólistán szereplő betegek névsorát, feltüntetve a regionális bizottság döntése és a dialízis osztály által küldött lista közötti eltéréseket.*
    - Az ajánlott levélben mellékelten elküldik az új betegek értesítését tartalmazó borítékokat és a savógyűjtéshez rendszeresített nyomtatott címkéket.*
- 4.6. A várólistán levő betegek egyedi azonosítóinak listáját a listára kerülés dátumával az OVSZ megjelenteti honlapján (a lista frissítése hetente történik).*
- 4.7. Az OVSZK TI minden savógyűjtést követően elküldi a Regionális Vese Transzplantációs Bizottságoknak a területükhöz tartozó betegek*

névsorát.

5. A várólista naprakészen tartása (változások nyilvántartása, intézkedési szintek):

5.1. *A kezelőorvosnak nem kell jelentenie a 15 napon belül rendeződő állapotváltozásokat (ilyen esetben a savót szabályosan küldeni kell, mivel várólistán marad a beteg).*

5.2. *A kezelőorvosnak írásban jelentenie kell az OVSZ TI felé az alábbiakat (4. melléklet / 5. melléklet I.):*

5.2.1. a savóküldés elmaradásának okát;

5.2.2. a dialízis centrumok közötti áthelyezést;

5.2.3. a beteg személyi adatainak változását;

5.2.4. preemptív listára helyezést követően a dialízis kezdetét;

5.2.5. a végleges graft működésvesztés dátumát/okát;

5.2.6. a graft eltávolításának dátumát;

5.2.7. egyéb, immunizálódást eredményező eseményeket (transzfúzió, terhesség);

5.2.8. a dialízis újrakezdésének dátumát transzplantáció miatt archivált beteg esetén;

5.2.9. a beteg halálának dátumát.

5.3. *A kezelőorvosnak a RVB számára jelentenie kell a Változás bejelentő lapon (5. melléklet II.) az alábbiakat:*

5.3.1. Az előreláthatóan 15 napon túl, de 6 hónapon belül rendeződő átmeneti alkalmatlansággal járó állapotváltozásokat;

5.3.1.1. A RVB a döntéseket tartalmazó jegyzőkönyvét (Jegyzőkönyv a várólistán történő változtatásról) eljuttatja az OVSZK TI-nek, amely a változtatásokat dokumentálja (6 melléklet).

5.3.1.2. Átmeneti alkalmatlanság megítélése esetén a beteg listán marad, megkülönböztető jelzéssel. A RVB a

változásról mind a beteget, mind kezelőorvosát értesíti.

5.3.1.3. Az átmeneti alkalmatlanság megszűnéséig a betegről nem kell savót küldeni.

5.3.1.4. Hat hónap elteltével az átmenetileg alkalmatlan státuszban levő betegek a RVB döntésére a várólistáról archív állományba kerülnek. A RVB a változásról mind a beteget, mind kezelőorvosát értesíti.

5.3.2. Hat hónapon túl rendeződő állapotváltozásokat (tartós alkalmatlanság):

5.3.2.1. A beteg tartós alkalmatlansága esetén a RB döntése alapján az OVSZK TI a beteget a listáról archiválja (tartós betegség, 6 hónapon túlnyúló, kivizsgálást igénylő állapot, a beteg saját kérésére történő törlés).

5.3.2.2. A RVB ülésének erről szóló jegyzőkönyvét eljuttatja az OVSZ TI-nek, amely a változtatásokat dokumentálja.

5.3.2.3. A RVB a döntésről mind a beteget, mind kezelőorvosát írásban tájékoztatja.

5.3.3. Átmeneti alkalmatlanság megszűnésének jelentése:

5.3.3.1. Az átmeneti alkalmatlanság megszűnésének indokát és annak időpontját a kezelőorvos a Változást bejelentő lapon írásban jelenti a RVB-nek (5. melléklet II.), szükség esetén mellékelve a megfelelő dokumentumokat.

5.3.3.2. A RVB dönt a visszahelyezésről. A RVB a Várólistán történő változtatásról szóló jegyzőkönyvet eljuttatja az OVSZK TI-nek (6. melléklet), amely a változtatásokat dokumentálja.

5.3.3.3. A RVB a változásról mind a beteget, mind kezelőorvosát értesíti.

5.3.4. Archivált betegek visszavétele a várólistára:

5.3.4.1. Az archivált betegek visszavétele az új beteg felvételi

sémáját követi (2.-4. pont), azzal a különbséggel, hogy a beteg várólista (OVSZ) száma változatlan marad, és csak a HLA tipizálás ismétlése lehet szükséges a régebben archivált betegeknel (a 3.1.5 szerint).

5.3.4.2. Transzplantáción átesett, retranszplantációra váró betegek esetén a várólistára visszakerülés előtt kiemelten szükséges a beteg anti-HLA antitestjeinek kimutatása (PRA, antitest specifikálás, ld. 3.1.8.).

5.4. *Beteg kérésére történő transzplantációs centrumok közötti áthelyezés:*

5.4.1. A beteg írásban kéri az áthelyezést a fogadó centrumtól, amely értesíti a RVB-t.

5.4.2. A RVB dönt a befogadásról, és döntéséről értesíti az OVSZK TI-t és azt a centrumot/RVB-t, ahonnan átkerül a beteg.

5.4.3. Az OVSZK TI dokumentálja az áthelyezést.

5.5. *A riadó kapcsán alkalmatlannak talált betegek felülvizsgálata:*

5.5.1. *A transzplantációs centrum az aktuális riadók recipiens kiválasztással kapcsolatos jegyzőkönyvét eljuttatja a Regionális Vese Transzplantációs Bizottsághoz.*

5.5.2. A Bizottság 3 héten belül köteles áttekinteni a veseriadók során készült jegyzőkönyveket; és az azok során behívott, de transzplantációra alkalmatlannak nyilvánított betegek státuszáról dönteni.

5.5.3. A döntést a Bizottság tudatja az OVSZK TI-vel, a beteggel, és a kezelőorvossal.

5.5.4. Az OVSZK TI dokumentálja a döntést.

5.6. *Az aktuális riadó eredményeképpen transzplantált betegek dokumentációja:*

5.6.1. *A transzplantációs centrum az aktuális riadók során kiválasztott recipienseket az Adatlap a kiválasztott recipiensekről fejlécű lapon (7. melléklet) jelenti a területileg illetékes HLA laboratóriumnak.*

5.6.2. *A HLA laboratórium elküldi a transzplantáció utáni érzékenyített keresztpróba eredményét az OVSZK TI-nak és a transzplantációs centrumnak.*

5.6.3. Az átültetést követően a transzplantációs centrum írásbeli jelentése alapján (Adatlap a kiválasztott recipiensekről, 7. melléklet) az OVSZK TI a transzplantált beteget archiválja, rögzítve a transzplantáció adatait.

6. Kombinált szervátültetésre váró betegek listára helyezése:

6.1. Kombinált vese-hasnyálmirigy átültetés szükségessége esetén a Regionális Vese Transzplantációs Bizottság döntését követően a pécsi illetve budapesti Regionális Vese-hasnyálmirigy Transzplantációs Bizottságnak továbbítja a kérelmet. A kombinált szervátültetésre váró, illetve a korábban egyidejű pancreas- és vese átültetésen átesett beteg az átültetést végző pécsi vagy budapesti centrumhoz tartozik veseátültetés tekintetében is.

6.2. Kombinált máj-vese átültetésre a beteget a Máj Transzplantációs Bizottság terjeszti fel, és tudatja a RVB-gal. A kombinált máj-vese átültetésre váró beteg, illetve a korábban májátültetésen átesett beteg a májátültetést végző budapesti centrumhoz tartozik veseátültetés tekintetében is.

6.3. A vese transzplantációs várólistára vételhez a recipiensek mellett szükséges mellékelni az illetékes másik (pancreas, máj, szív, tüdő) Transzplantációs Bizottság engedélyét is.

6.4. Vese transzplantációs várólistán levő beteg kombinált listára helyezése

6.4.1. a kombinált listára helyezéshez az OVSZK I-nek mindkét bizottság engedélyét küldeni kell (RVB és az illetékes másik - pancreas, máj, szív, tüdő - Transzplantációs Bizottság).

7. A várólistán nem szereplő dializált betegek áttekintése:

7.1. A dialízis osztályok az általuk kezelt minden krónikus betegről havonta jelentést küldenek a RVB-nak.

7.2. A jelentésben feltüntetik a betegek nevét, TAJ számát, születési dátumát, az első dialízis dátumát és a várólista státusát (alkalmas/alkalmatlan/kivizsgálás alatt).

Életbe lép: 2008.09. 13.

Érvényesség: visszavonásig; évente áttekintendő

Mellékletek jegyzéke:

1. Vese transzplantációs várólistára helyezést kérő lap
2. Recipiens bejelentő lap
3. Vizsgálati kérőlap vesebeteg ismételt HLA tipizálásához
4. Szérumkísérő lap
5. Változást bejelentő lap
  - I. OVSZK Transzplantációs Immungenetikai Laboratórium felé küldendő változást bejelentő lap
  - II. Regionális Vese Transzplantációs Bizottság felé küldendő változást bejelentő lap
6. A Regionális Vese Transzplantációs Bizottság jegyzőkönyve a várólistán végrehajtandó változásokról
7. Adatlap a kiválasztott recipiensekről